

Δελτίο Τύπου

Λουξεμβούργο, 30 Ιουνίου 2022

Οι ελεγκτές της ΕΕ διαβλέπουν πιθανούς κινδύνους στη χρήση εξωτερικών συμβούλων από την Επιτροπή

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προσλαμβάνει και χρησιμοποιεί εξωτερικούς συμβούλους με τρόπο που δεν διασφαλίζει πλήρως τη μεγιστοποίηση της οικονομικής αποδοτικότητας της σχετικής δαπάνης, ούτε διαφυλάσσει πλήρως τα συμφέροντά της. Αυτό είναι το συμπέρασμα σχετικής έκθεσης που δημοσίευσε σήμερα το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο. Το πλαίσιο που διέπει τη χρήση των εν λόγω υπηρεσιών παρουσιάζει σημαντικά κενά, κάτι που ενέχει πιθανούς κινδύνους που σχετίζονται με τη συγκέντρωση παρόχων υπηρεσιών, την υπερβολική εξάρτηση και τις συγκρούσεις συμφερόντων, οι οποίοι δεν παρακολουθούνται όσο πρέπει. Οι ελεγκτές επισημαίνουν επίσης αδυναμίες στον τρόπο αξιολόγησης του έργου των συμβούλων και της προστιθέμενης αξίας του.

Οι ελεγκτές διαπίστωσαν ότι το σύστημα πληροφοριών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής δεν μπορεί να αποτυπώσει πλήρη εικόνα του τρόπου με τον οποίο αυτή χρησιμοποιεί τους εξωτερικούς συμβούλους. Αδιαμφισβήτητα, η Επιτροπή προσφεύγει όλο και περισσότερο σε εξωτερικούς συμβούλους για την παροχή διαφόρων συμβουλευτικών και υποστηρικτικών υπηρεσιών. Τα τελευταία χρόνια συνάπτει ετησίως συμβάσεις αξίας περίπου 1 δισεκατομμυρίου ευρώ για ευρύ φάσμα τέτοιων υπηρεσιών, στις οποίες περιλαμβάνονται συμβουλευτικές υπηρεσίες, μελέτες, αξιολογήσεις και ερευνητικές δραστηριότητες. Οι εξωτερικοί πάροχοι συμμετέχουν κυρίως στην εφαρμογή των πολιτικών της ΕΕ που αφορούν τη γειτονία και τη διεύρυνση, τις διεθνείς εταιρικές σχέσεις, τα μέσα εξωτερικής πολιτικής, καθώς και τις δράσεις για το περιβάλλον και το κλίμα. Οι ελεγκτές εξέτασαν κατά πόσον η Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατάφερε να διασφαλίσει την οικονομική αποδοτικότητα της σχετικής δαπάνης και να διαφυλάξει τα συμφέροντά της.

«Η ανάθεση ορισμένων καθηκόντων σε εξωτερικούς συνεργάτες μπορεί να είναι χρήσιμη, σε ορισμένες δε περιπτώσεις, έως και επιβεβλημένη», δήλωσε ο François-Roger Cazala, Μέλος του ΕΕΣ και αρμόδιος για τον έλεγχο. *«Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή οφείλει όμως να φροντίζει να μεγιστοποιεί την αξία των πόρων που διατίθενται για τον σκοπό αυτό. Περισσότερη διαφάνεια και λογοδοσία είναι αναγκαίες όχι μόνον όσον αφορά τα καθήκοντα που μπορούν να ανατίθενται σε εξωτερικούς συνεργάτες, αλλά και σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή διαχειρίζεται τους κινδύνους συγκέντρωσης παρόχων, υπερβολικής εξάρτησης από αυτούς και*

Σκοπός του παρόντος δελτίου Τύπου είναι η παρουσίαση των κύριων μηνυμάτων της ειδικής έκθεσης του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου. Το πλήρες κείμενο της έκθεσης διατίθεται στον ιστότοπο eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

πιθανών συγκρούσεων συμφερόντων. Ευελπιστώ ότι η έκθεσή μας θα βοηθήσει τη διοίκηση της ΕΕ να κινηθεί προς αυτή την κατεύθυνση.»

Η ελεγκτές εντόπισαν κενά στο πλαίσιο που διέπει την πρόσληψη εξωτερικών συμβούλων. Συγκεκριμένα, όσον αφορά τις συμβουλευτικές υπηρεσίες και τις υπηρεσίες έρευνας —οι οποίες αντιπροσωπεύουν σχεδόν το 80 % της αξίας των συμβάσεων που συνάπτονται με εξωτερικούς συμβούλους— δεν υπάρχει καθοδήγηση μέχρι ποιον βαθμό τα διάφορα καθήκοντα μπορούν να ανατεθούν σε εξωτερικούς συνεργάτες, τις υπηρεσίες που αυτοί προσφέρουν και τις δυνατότητες και ικανότητες που πρέπει να διατηρούνται εσωτερικά. Επιπλέον, για ορισμένες συμβουλευτικές υπηρεσίες που συνδέονται με την εκτέλεση επαναλαμβανόμενων καθηκόντων, η Επιτροπή, προτού διατυπώσει νέο αίτημα παροχής υπηρεσιών, δεν προβαίνει σε αναλύσεις κόστους-οφέλους, ούτε σε εκτιμήσεις αναγκών για τη συνεκτίμηση των σχετικών πλεονεκτημάτων της ανάθεσης σε εξωτερικούς παρόχους αντί σε εσωτερικούς υπαλλήλους.

Μολονότι τα κριτήρια που χρησιμοποιούσε η Επιτροπή για την επιλογή των αναδόχων ήταν σωστά, η ίδια δεν παρακολουθούσε ούτε διαχειριζόταν όπως έπρεπε σημαντικούς κινδύνους που συνδέονταν με τη χρήση τους. Στους κινδύνους αυτούς συγκαταλέγονται η συγκέντρωση παρόχων και η υπερβολική εξάρτηση από έναν σχετικά μικρό αριθμό τους. Κατά την υπό εξέταση περίοδο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή συνήψε συμβάσεις με 2 769 εξωτερικούς συμβούλους. Ωστόσο, στους δέκα σημαντικότερους από αυτούς αντιστοιχούσε το 22 % (περί τα 600 εκατομμύρια ευρώ) της συνολικής αξίας των συμβάσεων της περιόδου αναφοράς του εν προκειμένω ελέγχου. Με άλλα λόγια, ορισμένες υπηρεσίες της Επιτροπής βασίζονται σε μεγάλο βαθμό σε σχετικά μικρό αριθμό αναδόχων. Δεν είναι σπάνιο το φαινόμενο μεμονωμένοι πάροχοι να επιλέγονται για διαδοχικές συμβάσεις επί σειρά ετών, παρ' όλο που διοργανώνονται ανοικτές διαγωνιστικές διαδικασίες σε τακτική βάση.

Ο κίνδυνος συγκέντρωσης μικρού αριθμού εξωτερικών συμβούλων συνεπάγεται έναν περαιτέρω κίνδυνο, αυτόν της συχνής επιλογής ορισμένων παρόχων που έχουν ήδη συνεργαστεί εκτεταμένα με την Επιτροπή. Ενδεικτικά, οι ελεγκτές της ΕΕ διαπίστωσαν ότι ορισμένοι πάροχοι προσέφεραν έναν συνδυασμό υπηρεσιών παροχής συμβουλών, εφαρμογής και αξιολόγησης σε μία συγκεκριμένη γενική διεύθυνση της Επιτροπής. Με τον τρόπο αυτό οι εν λόγω πάροχοι ενδέχεται να εξασφαλίζουν ανταγωνιστικό πλεονέκτημα, καθώς εμπλέκονται στον σχεδιασμό, την εφαρμογή και την αξιολόγηση συγκεκριμένης πολιτικής της ΕΕ. Η Επιτροπή διαθέτει διαδικασίες για τον εντοπισμό και την πρόληψη πιθανών συγκρούσεων συμφερόντων. Ωστόσο, οι εξακριβώσεις της είναι ως επί το πλείστον τυπικές και δεν μπορούν από μόνες τους να αποσοβήσουν τον κίνδυνο σύγκρουσης συμφερόντων.

Εξετάζοντας μεμονωμένες συμβάσεις, οι ελεγκτές της ΕΕ αναγνωρίζουν ότι η Επιτροπή, προτού προβεί στις σχετικές πληρωμές, επαληθεύει αν οι παρασχεθείσες υπηρεσίες ανταποκρίνονται στο απαιτούμενο επίπεδο ποιότητας. Επισημαίνουν όμως ότι η Επιτροπή δεν αξιολογούσε με συνέπεια τις επιδόσεις των εξωτερικών συμβούλων, με εξαίρεση τις περιπτώσεις των μελετών και των αξιολογήσεων. Μόνον ορισμένες γενικές διευθύνσεις εφαρμόζουν διαδικασίες άντλησης διδαγμάτων ή προβαίνουν σε εκ των υστέρων αξιολογήσεις της σχέσης κόστους-οφέλους. Αλλά ακόμη και στις περιπτώσεις που όντως αντλούνται διδάγματα ή γίνονται αξιολογήσεις, οι σχετικές πληροφορίες δεν συλλέγονται σε κεντρικό επίπεδο, ώστε να εξασφαλίζεται η καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των αποτελεσμάτων του έργου των εξωτερικών συμβούλων. Οι ελεγκτές θεωρούν ότι με αυτόν τον τρόπο μειώνεται η ικανότητα της Επιτροπής να εντοπίζει πιθανούς τομείς που επιδέχονται βελτίωση και, αντίστοιχα, αυξάνεται ο κίνδυνος να επανεπιλέγονται σύμβουλοι των οποίων οι προηγούμενες επιδόσεις έχουν κριθεί ανεπαρκείς.

Δεδομένης της ευρείας χρήσης εξωτερικών συμβούλων, οι ελεγκτές της ΕΕ καλούν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να βελτιώσει τον τρόπο με τον οποίο ασκεί τη σχετική διαχείριση, καθώς και να ενισχύσει τη διαφάνεια με την τακτική και ακριβή αναφορά στοιχείων σχετικά με την από μέρους της χρήση των υπηρεσιών εξωτερικών συμβούλων.

Γενικές πληροφορίες

Ο έλεγχός καλύπτει τις υπηρεσίες εξωτερικών συμβούλων που χρηματοδοτήθηκαν από τον προϋπολογισμό της ΕΕ και ανατέθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή μεταξύ του 2017 και του 2019, και οι οποίες καταχωρίστηκαν από την Επιτροπή ως συμβουλευτικές υπηρεσίες, μελέτη, αξιολόγηση ή έρευνα. Επίσης, λήφθηκαν υπόψη, κατά περίπτωση, πρόσφατα στοιχεία όσον αφορά τη χρήση εξωτερικών συμβούλων. Ο έλεγχος δεν κάλυψε τις συμβουλευτικές υπηρεσίες ΤΠ.

Η ειδική έκθεση 17/2022, με τίτλο «*Ευρωπαϊκή Επιτροπή και εξωτερικοί σύμβουλοι – Υπάρχουν περιθώρια βελτίωσης*», είναι διαθέσιμη στον ιστότοπο του ΕΕΣ (eca.europa.eu).

Επικοινωνία με τον Τύπο

Γραφείο Τύπου του ΕΕΣ: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu - κιν.: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu - κιν.: (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu - κιν.: (+352) 691 553 547